

TANKAR OCH KÄNSLOR KRING KLIMATFRÅGAN

Klimatförändringarna är en ödesfråga. Forskning visar att närmare 70% av barn och unga oroar sig för miljön och klimatet. Att känna oro och rädsla inför klimathotet är en sund reaktion som grundar sig i omtanke och kärlek. Känslorna behöver utrymme och vi behöver sätta ord på oro, frustration, ilska, förnekelse och andra känslor. Att känna oro är också en drivkraft till förändring. Enligt forskning inom klimatpsykologi så är det viktigaste för att öka välmående att agera och att agera tillsammans med flera. Hopp är något vi skapar när vi själva är med och bidrar till förändring.

Syfte: Eleverna får sätta ord på sina känslor, dela med sig och ta del av andras känslor och prata om klimathotet.

Ämnen: Lämplig för mentor.

Material:

Bilder på klimatförändringar, om ni har tillgång till DN finns bra bildmaterial i artikeln "Krisen i fokus", <https://www.dn.se/kultur/krisen-i-fokus-26-bilder-av-jorden-vi-arvde/>

Mindre lappar (post-it) och pennor.

<https://www.mentimeter.com/>

För lärare: Maria Ojalas artikel Känslor, värden och utbildning för en hållbar framtid: Att främja en kritisk känslokompetens i klimatundervisning:

<https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1268834&dswid=-7159>

TANKAR OCH KÄNSLOR KRING KLIMATFRÅGAN

Genomförande:

Gör gärna denna övning i början av projektet, så eleverna får reflektera över vad de behöver för kunskaper om klimatfrågan.

Vad tänker du på när du hör ordet klimathot?

Låt eleverna svara i mentimeter och gör ett ordmoln. Visa inte resultatet först, utan resonera kring de ord som kommer upp. Ta alla ord på allvar. Visa sedan ordmolnet.

Prata med eleverna om klimatförändringar och visa gärna några bilder. Poängtera att känslor är känslor och INTE åsikter som ska diskuteras, utan delas.

Vilka känslor väcker frågor om klimatet hos dig?

Dela ut post-it lappar till eleverna och låt dem skriva ner en känsla per lapp. På baksidan skriver eleverna en förklaring till sin känsla. Varför är de rädda, arga, förnekar, känner hopp, mm.

Eleverna får sedan i mindre grupper prata om vilka känslor de skrivit och varför. Sedan gör de ett gemensamt ordmoln i menti med sina känslor.

Resonera i helklass om de känslor som kommit upp och vad de beror på.

Finns det sätt för att förändra sina känslor kring klimatfrågan? Vad skulle eleverna kunna göra?

Om inte begrepp som skuld och skam kommit upp så ta upp det med eleverna och förklara skillnaden.

“Det är viktigt att skilja mellan skam och skuld. När du känner skuld upplever du att du har gjort något fel, och då är sannolikheten större att du kan och vill ställa det till rätta. Att känna gruppsskuld, alltså att känna att man är en del av ett kollektiv som har gjort fel, har visat sig ha ett samband med mer miljövänliga beteenden. När du känner skam upplever du att det är fel på dig som person, och så vill vi inte riktigt att någon ska behöva känna. Om vi försöker förändra genom skam riskerar vi att människor fortsätter med samma beteende i smyg eller att de hamnar i försvar och vägrar ändra något alls.”

Källa: <https://www.naturskyddsforeningen.se/artiklar/10-fragor-till-klimatpsykologen-hur-ska-vi-prata-om-klimatet/>

Lyft också gärna begrepp som förnekelse, ilska, ångest om de inte kommit upp och resonera kring dessa känslor och vad de beror på och vilka orsaker det finns till att vi reagerar som vi gör.

Vad behöver du veta om klimatfrågan?

Låt eleverna prata i mindre grupper och skriva ner vilka kunskaper de har i klimatfrågan och vilka kunskaper de anser att de behöver.

Låt elevernas svar utgöra en grund för vidare arbete med klimatfrågan.